

Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry
Niemenkyläntien 165
88730 Ylä-Vieksi
kylayhdistys@vieksi.fi
www.vieksi.fi

MUISTIO
19.9.2013 tn

Aihe: Vesantalon katselmus

Aika: To 19.9.2013 klo 15:45-17:30 Koskenmäen kaupan baari, Vesantalo

Läsnä: Rauni Laukkanen, rakennustutkija, Kainuun museo
Hannu Lipponen, rakentaja, Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry, hallituksen jäsen
Mauri Kilpeläinen, kirvesmies, Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry, hallituksen jäsen
Eeva Kyllönen, Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry, puheenjohtaja
Timo Niskanen, "-", varapuheenjohtaja, Wiexi Vie -hankepäällikkö
Anselm Niskanen, alkuperäisen Vesantalon rakentaja (osan ajasta Vesantalolla)

Rauni Laukkanen saapui katselmukseen pyydettyinä. Aloituskeskustelu käytiin Koskenmäen kaupan baarissa klo 15:45-16:15, minkä jälkeen siirryttiin Vesantalolle.

Vesantalon kunnostus on suurimmaksi osaksi suoritettu vuoden 2013 osalta. Yhdistyksen edustajat kertoivat valmistelewansa uutta syyskuun 2013 loppuun mennessä Suomen Kotiseutuliitolle tehtävää avustushakemusta sekä toisen ja kolmannen avustuksen loppuerien hakua.

Työn eteneminen, tilanne ja jatkotehtävät katselmoitiin sisältä ja ulkoa.

Luotiin yleiskuva Vesantalon kahvilan puoleisessa päädyssä tehdyistä kunnostustöistä. Tulokseen oltiin kauttaaltaan tyytyväisiä. Laukkanen piti työn laatua erinomaisena ja arvosti erityisesti sitä, että rakennuksessa on todella hyvin onnistuttu säilyttämään vanhaa. Todettiin, että lattiat on jouduttu korjaamaan korkeaa saliosaa myöten. Purkaminen on varovasti aloitettu painuneesta kahvilan päädyn lattiasta kesällä 2012. Vettä on päässyt lattian alle keittiön entisen oven alapuolelta. Työn edetessä on huomattu kaikkien rakennuksen kyseisen osan lattioiden niskojen alapintojen pehmenneen parin sentin korkeuteen pohjalaatan läpi nousseen veden vaikutuksesta siinä määrin, että lattia on paikoitellen jo notkunut astelijan alla. Vauriot ovat olleet enimmäkseen vanhoja ja purutäyte kuivaa. Kelvollinen puru on säkitetty ja käytetty uudelleen. Vesieristeeksi on asennettu tervahuopa, joka on saumattu tiiviiksi. Lattiat ja lattialistat on maalattu alkuperäisen laivastonharmaan värisiksi.

Baarin tarjoilutiski on asennettu takaisin paikalleen. Sen vesivaneripalasisästä tehty ja saumoistaan vaaraa aiheuttavaksi rispaantunut pöytälevy on vaihdettu yhtenäiseksi ja sokkeli on kunnostettu.

Alueen Haltex-levyrakenteiset laipiot on kunnostettu ja maalattu alkuperäiseen valkeaan sävyyn.

Sisäovet on kunnostettu ja maalattu hämmästyttävän hyvin alkuperäiseen pinkin punaiseen sävyyn osuneella maalilla. Todettiin, että perinteitä kunnioittava pikantti väri sopii edelleen mainiosti piristämään Vesantalon olemusta. Uusi WC:n ovi on jätetty valkoiseksi.

Sisäovilistat on jouduttu uusimaan, koska alkuperäisiä kunnostuksen tarpeessa olleita ja järeillä nauloilla kiinnitettyjä ei ole onnistuttu irrottamaan ehjinä ja, lisäksi, mm. ovimuutosten vuoksi on tarvittu joka tapauksessa uutta listaa. Listat höyläsi Matti Pääkkönen edesmenneen isänsä, höyläri Osmo Pääkkösen lähes 100 vuotta vanhalla Tampereen Konetehtaan valmistamalla höyläkoneella ja vieläpä samalla terätällingillä, jolla alkuperäisetkin listat on 1960-luvulla höylätty (liitteinä kaksi valokuvaa suoritetusta höyläystäystä)! Listat on maalattu alkuperäisen värisiksi. Perinteitä voitiin mm. tältä osin kunnioittaa täysimääräisesti.

Ulommat ikkunapokat on osin kunnostettu sekä kokonaan listoitettu ja maalattu entisen värisiksi (sama väri kuin ulko-ovissa). Ikkunat hohtivat puhtauttaan pestynä. Päätettiin asentaa ikkunoihin sopivaa pahvia tai paperia estämään lintujen erehtymistä lentämään niitä päin.

Näyttelyhuoneessa olleen öljykattilan nurkkaus on kunnostettu yhtenäiseksi huoneen muun osan kanssa. Tilan lattian alle on asennettu putki valokuitukaapelin johtamiseksi ulkoa huoneeseen asennettavaksi suunniteltuun valokuituverkon laitetilaan (hyllykköön). Laitteiston tuottama hukkalämpö hyödynnetään peruslämmöksi.

Keittiön alkuperäiset seinät ovat ruskeasävyistä pystypanelointia. Keittiön seinien kunnostuksesta keskusteltiin pitkään. Päätettiin, että päällimmäiset lomalautapanelit poistetaan, sahanpuruja pidättelevät alemmat panelit jätetään paikoilleen ja näiden päälle asennetaan kipsilevy. Ratkaisuun päädyttiin seuraavista syistä: keittiön rakennemuutosten, ts. ulko-oven siirron, komeron purkamisen ja vaatehuoneen puolikkaan keittiötilaksi ottamisen edellyttämää uutta panelia ei ole saatavissa, panelipintaa jäisi joka tapauksessa näkyville hyvin vähän mm. 100 hengen juhla-astiaston vaatiman runsaan kaappivarustelun johdosta ja muutoksella saadaan keittiöpinnat helposti puhtaana pidettäviksi. Keittiön laipio lasketaan alas tekniikan mahdollistamiseksi. Keittiön laipiopanelilaudat odottavat valkoisiksi maalattuina asentamista. Keittiön lattia laatoitetaan jo hankituilla laatoilla, jollaisilla WC:n lattia on jo laatoitettu. Valuun on asennettu lämmityskaapeli.

WC on kalusteita lukuunottamatta lähes valmis. Lattia on laatoitettu samalla harmaalla laattamallilla, joka tulee myös keittiöön. Seinät on laatoitettu vaaleiksi noin hartiakorkeuteen ja yläosa on maalattu valkoiseksi. Laipiopaneli on keittiöön asennettavaa mallia.

Keittiön ja vessan vesijohto johtaa kondenssivesieristettynä lattiaeristeessä talon takaa mittarille. Viemärointi johtaa etupihan ali entisen urheilukentän reunaan upotettuun 6000 litran säiliöön.

Talon toinen pääty on toistaiseksi kunnostamatta. Todettiin että entiseen saunaan, kunnostuksessa takkahuoneeksi muuttuvaan tilaan johtavaa ahdasta käytävää avarretaan poistamalla tarpeettomat väliseinät, joista varoen irrottamalla toivottavasti saatava paneli käytetään tarpeen mukaan uudelleen mm. nykyisten väliseinien kohdalla. Saunatilan ja sen puoleisen käytävän osan seinien ja laipion panelointi on tyylikkään yhtenäistä ja näyttää olevan hyvässä kunnossa. Salin puoleisessa osassa on lautaseinää, johon kierrätettävä paneli ei riitä. Laukkanen totesi, että tämän osan seinät voidaan pinnoittaa selvästi ko. panelista poikkeavalla panelilla. Yhdistys ilmoitti selvittävänsä asiaa, myös uusvanhan panelin saatavuutta esimerkiksi edellä mainitulta uushöyläritä.

Saunatilan haljennut ja murtunut betonilattia puretaan, routaeristetään, valetaan uudelleen ja laatoitetaan takkahuonekäyttöön. Kiukaan vaatima muurattu väliseinä poistetaan.

Näyttämön ulko-oven huono kunto todettiin ja sisääntulon pienen eteisen lattia on purkukunnossa. Näyttämövarustusta selvitetään suunniteltujen käyttötarkoitusten mukaan.

Salin lattia hiotaan ja lakataan. Sen rakenteiden kunto on todettu hyväksi ulkoseinien kunnostuksen yhteydessä.

Pääulko-ovi on uusittu entisen malliseksi. Tuulikaapin lattia on laatoitettu ja varustettu kaivolla sulamisvesien johtamiseksi viereiseen sadevesiviemäriin. Huonokuntoinen ovi-erkkeri on kokonaan uusittu ja sen vielä sadevesikourua vailla oleva kattolippa yltää nyt hieman alkuperäistä ulommaksi. Lipan katemateriaali on alkuperäiseen malliin punatiilen värinen huopa. Sama ratkaisu on keittiöpäädyn lipassa. Betoniset ulkoportaat on korjattu turvallisiksi ja ne on asennettu irralleen perustuksista. Sama tehdään muille ulkoportaille.

Ulkopuolisessa tarkastelussa ihasteltiin niin kokonaisuutta kuin jälleen kerran Vesantalonsienien petroliöljymaalin sävyn osumista hämmästyttävän samaksi alkuperäisen värin kanssa. Valokuvistakaan eroa ei voi huomata. Työ todettiin kauttaaltaan laadukkaaksi. Yhdistyksen edustajat korostivat yhtäältä vuonna 2012 ELY-keskuksen/Kuhmon kaupungin yty-töinä rahoittamien ja toteuttamien puuceen ja grillikatoksen ja toisaalta Kuhmon kaupungin toteutettavana olevan vuonna 2013 aloitetun työllisyyden kuntakokeiluhankkeen kautta saadun ja lähinnä maalaustöitä suorittaneen työvoiman merkitystä kunnostushankkeen rahoituksen osana. Lisärakennukset todettiin kokonaisuuteen sopiviksi ja arkkitehdin värivalinnat niihin tyylikkääksi.

Rakennusten viereisten maanpintojen lopullisten kallistusten teko ja muu muotoilu todettiin tehtävän kesällä 2014. Piha- ja liikennealueiden suunnittelussa ja toteutuksessa pidettiin parhaana edetä varovasti market-parkkipaikkatyöliä välttämällä. Puustoa on harvennettu vahvistamaan säästämällä, jotta vihreää olisi jäämässä riittävästi, oli lopullinen asemapiirros mikä tahansa.

Yhdistys kertoi mainiosti onnistuneesta Vesantalolla järjestetystä 'Sana on vapaa'-tilaisuudesta¹

Laukkanen totesi yhteenvetona, että työtä on hyvä jatkaa nähdyllä hyvällä ammattitaidolla. Sovittiin, että hän tulee toteamaan hankkeen etenemisen lausunnossaan. Sovittiin, että Niskanen laatii katselmuksesta muistion ja toimittaa sen yhdistyksen edustajien tarkistusten jälkeen Laukkaselle valokuvien kera.

---

1 <http://www.vieksi.fi/?p=5808> (26.9.2013).